

GRO

Hoendiep van 'dooie naar mooie sloot'

Met het klinken van de scheepstoeters heeft Hoogkerk officieel een historische haven. De oevers van het 450 jaar oude Hoendiep bieden plaats voor acht markante schepen, die er tot een half jaar mogen aanmeren. Zaterdagmiddag werd de haven feestelijk geopend.

De nieuwe Historische Haven Hoogkerk schijnt licht op het maritiem verleden van Groningen. FOTO JAN WILLEM VAN VLIET

REDMAR BOSMA

Het is een vervreemdend beeld aan de U.T. Delfweg in Hoogkerk: tijdens de opening van de historische haven voert een aantal personen een spectaculaire dans uit, gehuld in traditioneel Chinese leeuwepakken.

Voor hen, op een bord, ligt paksoi voor de 'leeuwen' klaar. Als slotstuk van de show nemen zij de groenten in hun bek, om deze vervolgens theateraal naar buiten te spuwen. Vanaf nu hoeven de schippers zich geen zorgen te maken: de boze geesten maken geen kans meer in de Historische Haven Hoogkerk. Door de opvoering staan de aanwezigen voor het eerst even met de rug naar het dobberende erfgoed. Na de ceremonie zijn de blikken dan ook weer vlug naar het water gericht.

Vanachter statafels of vanaf de steigers kijkt men met bewondering naar de zeventien aangemeerde historische schepen. Acht daarvan blij-

ven in de haven liggen en zullen na maximaal 6 maanden stuivertje wisselen met andere exemplaren. Op die manier ligt er voor passanten altijd weer wat nieuws klaar om te bezichtigen.

Het merendeel van de schepen is aangesloten bij Stichting Carrousel, die zich sterk maakt voor meer ligplaatsen voor historische, bewoonde schepen. De stichting telt 200 schepen, verdeeld over 25 havens door het land. Voorwaarde is dat het schip minstens vijftig jaar oud is, gekeurd, en een spandoek heeft met daarop het verhaal van het voertuig.

Historische Haven Hoogkerk, gelegen tegenover Coöperatie Stokartontafabriek De Halm, is voortgekomen uit een burgerinitiatief, in de persoon van Martijn Schuitemaker. Op het voordek van zijn stoombeurtschip vertelt hij waarom hij zo'n 8 jaar geleden in actie kwam.

„Omdat het Starckenborghkanaal er zo'n 100 jaar terug nog niet was, had je hier de drukste vaarroute van het land. Er was een gonzende industrie in deze gemeente. Overal waren fabrieken. Deze plek heeft dus een gigantisch nautisch verleden. Groter dan mensen vaak beseffen”, zegt Schuitemaker.

„Ik vind het daarom belangrijk om met deze historische haven de geschiedenis van de regio te vertellen. Zo krijgt het de aandacht die het verdient. We mogen in Groningen best wat trotser zijn op onze scheepsbouw en scheepvaart.”

Schuitemaker was eerder van plan om een museumhaven te creëren aan het stukje Hoendiep. Dat zou echter voor te veel geluidsoverlast zorgen voor omwonenden. „Gelukkig ging de gemeente wel vrij snel akkoord met de plannen voor de historische haven.” Zij trok

400.000 euro uit voor het vernieuwen van de steigers, walverbetering, en het aanleggen van nutsvoorzieningen.

Ondertussen stappen ook Joghem de Jonge, en Servaas van Dusseldorp aan boord van de UNION IV. Zij zijn penningmeester en secretaris van Stichting Historische Haven Hoogkerk. De Jonge vertelt dat er de wens is om permanent een museumschip in de haven te hebben liggen. Deze draagt de naam Gouwzee. Een tjalk van zo'n 23 meter.

„We zijn momenteel bezig met het zoeken van fondsen. We willen dit schip, dat momenteel vlakbij de Ikea ligt, restaureren en hier een museaal karakter geven”, vertelt De Jonge. „Het zou toch prachtig zijn als mensen straks vanuit het Groninger Scheepvaartmuseum hiernaartoe fietsen en afstappen om een kijkje te nemen in het museumschip. Hierin

'We mogen in Groningen best wat trotser zijn op onze scheepvaart'

kan dan kunst te zien zijn die gemaakt is op basis van spullen in het depot van het Scheepvaartmuseum. Het zou het vlaggenschip van de historische haven zijn.”

Alvorens de plannen voor Hoogkerk werden ontvouwen, is er onderzocht of er in de binnenstad van Groningen plaats is voor een historische haven. Er werden twee locaties voorgesteld: het Hoge der A/Noorderhaven, en Oosterhaven. Het zou de gemeente echter te veel geld kosten om de woonbootbewoners uit te kopen.

„Dat is eigenlijk wel waar ze horen”, zegt Akos Kecskés, die vandaag met zijn 100 jaar oude beurtschip onderdeel uitmaakt van de gelegheidsvloot.

„Kijk naar Amsterdam, Leiden, en Zutphen. Daar krijgen de schepen een mooie prominente plaats in het centrum. In Groningen is dat alleen bij Winterwelvaart het geval. En daarna moet alles weer weg. Zonde, want meer mensen mogen onze geweldige maritieme historie zien.”

Een deel van de genodigden is ondertussen in de bus gestapt, op weg naar Enumatil. Na een lunch stappen zij op de EMMA, het huisschip van het Groninger Scheepvaartmuseum. Deze voert hen langs de historische haven. De EMMA zal daar haar scheepstoeter laten klinken. Wat de zeventien schepen tezamen met hetzelfde geluid beantwoorden. Daarmee is de haven officieel geopend.

Een heerlijk gevoel voor Schuitemaker. „Ik ben bekaft, maar heb een vreselijk goed humeur. Er zijn felicitaties gekomen vanuit het hele land. Allemaal mensen die in de erfgoedwereld zitten”, zegt hij met een glimlach. „Vroeger was het Hoendiep een dooie sloot, en nu is het een mooie sloot.”

HET BEELD VAN GRONINGEN

Wedergeboorte rock-'n-roll

EMMY LOER

Persfotobureau D. van der Veen fotografeerde in de jaren zestig en zeventig kleine en grote gebeurtenissen in de stad en provincie Groningen. In deze rubriek staat wekelijks een beeld uit de collectie van ruim 500.000 negatieven centraal. Vandaag: rock-'n-roll in De Tuin.

Het Jan Tuin Centrum – ook wel De Tuin genoemd – aan de zuidzijde van het Akerkhof barst op 5 mei 1972 bijna uit z'n voegen. Sinds lange tijd is er weer een rock-'n-rollavond. De wedergeboorte van de rock-'n-roll is een feit. De Woody Brothers (ooit de Nederlandse Everly Brothers) maken hun opwachting en voor The Virgin is het hun debuut.

De Tuin heeft die avond twee soorten publiek: de in jacks geklede

'pure rockers', voor wie de muzikale ontwikkeling na 1962 is stil blijven staan, en het moderne, jongere volk, dat zich in meer alternatieve kledij vergaapt aan de met heuse vetkuiten getooide rockers.

Het is niet alleen maar pais en vree. Af en toe is de stemming agressief en moet het breedgeschouderde barpersoneel ingrijpen om iemand met zachte drang naar buiten te werken. Bovenal is de sfeer goed, zo goed zelfs dat organisator en rockkenner Kees van der Hoef halverwege de avond uitroept: 'Er komt weer zo'n avond in juli of augustus!' Maar of die er ooit gekomen is?

Deze rubriek is een samenwerking met de Groninger Archieven. Mee-doen met Het beeld van Groningen? Kijk op www.groningerarchieven.nl. Reageren? beeldvangroningen@groningerarchieven.nl

